

1. čtení: Lk 12,15-23

kázání: Ex 16,2-3+11-27+35

Bratři a sestry,

tuhle část příběhu o putování Izraelců pouští si s sebou nesou životem od dětství. Vyprávěli nám o tom. A vám asi taky, jestli jste chodili v mládí do kostela. A i když mě to vždycky fascinovalo, ta mana, co to bylo zač...vlastně jsem o tom nikdy moc nepřemýšlel. Teda o tom, co to bylo zač, to jo. Ale jaký to mělo význam? A jaký to má význam dneska? K čemu nám to je, že všichni víme, že když Izraelci putovali 40 let pouští, dával jim Bůh k jídlu manu? Co to má v bibli znamenat? Taková nejjednodušší odpověď a holt asi správná je ta, že ti lidé měli prostě hlad a na poušti, co na poušti. Tam je poušť. Tam nic neroste. Kdyby tam něco rostlo, tak by to nebyla poušť. A tak aby neumřeli všichni hlady nebo aby se nemuseli vrátit, musel jim Bůh nějak obstarat jídlo. Vrátit se ti Izraelci už stejně nemohli, byli na cestě už měsíc a půl a to nejde putovat zase měsíc a půl zpátky bez jídla.

Taky mě vždycky zajímalo, co to bylo zač, ta mana. A vždycky někdo přinesl nějakou informaci, že přece vědci zjistili, že na sinajské poušti se vyskytuje *tamaryšek mannodárný* (*Tamarix mannifera*) anebo *Mannovec mouřenínský* (*Alhagi maurorum*). A že Izraelci jedli ztuhlou mízu těchto rostlin. Ke konci 19. století došli bibliční historici k názoru, že se jednalo o jedlý lišejník. František Polívka ve svém popisu rostlin cizích zemí uvádí: "*Co týká se tak zv. manny biblické, o níž se vypravuje ve Starém zákoně, že přšela s nebe, když byli Israelité na poušti, nelze ji považovati za mannu ani z mannovce ani z tamaryšku, nýbrž za jedlý lišejník zvaný Sphaerothallia seu Lecanora esculenta Evers., který se dosud ve stepích severní Afriky, Arabie, Malé Asie a Persie hojně vyskytuje a po větších deštích úžasně rychle se množí, tak že pokryje půdu až 15 cm vysoko. Nastane-li pak počasí suché a větrné, odtrhují větry tento lišejník od jeho podkladu a zanášejí jej často i do vzdálených krajin, tak že se v těch krajinách potom zdá, jako by byl lišejník „spadl s nebe“.* **Aha.** Takže takhle to bylo. No jo, tak to už je jasný. A aby to bylo zajímavější, tak z toho v Bibli udělali zázrak. Jakože Bůh posílal jídlo z nebe. Takhle to taky jde. Ptát se pořád Bible **JAK**, a když na to Bible neodpovídá, tak to nějak vysvětlit, aby to dávalo smysl člověku, který už přece není tak hloupý, aby věřil na Boha a na zázraky. To je podobné jako chtít studovat faunu našich lesů a hájů z Dvořákovy Rusalky a pak se divit, že v lese nenacházím víly. A proto je Dvořáková Rusalka blbost.

Pořád dokola si musíme opakovat, že Bibli prostě nejde o to vysvětlit jak, jak se to stalo, jak je to možné. Na to může odpovídat věda. Biblickým příběhům jde o to, říci proč. Proč se to stalo ale taky k čemu se to stalo? Proč dostali manu a k čemu to mělo být? Ano, aby neumřeli hlady, protože byli na poušti. Ale taky: Aby poznali Boha, aby se naučili důvěřovat Bohu, že jejich životy jsou v jeho dobrých rukou. A tohle se člověk naučí nejspíš jenom na poušti.

No, na dvě JAK, které mě teda od dětství hodně zajímají, možná víc než JAK to bylo možné, je, jak to vypadalo a jak to chutnalo. Prý to bylo jako jíní. To jako jinovatka. Zkusili jste někdy sbírat jinovatku? To nejde. Teda jde ale nic nenasbíráte. Z jinovatky si děcka sněhuláka nepostaví. A izraelci si té many měli nasbírat ómer, to je asi 3,5 litru. No, úplně zadarmo to nebylo. Zkuste si nasbírat 3,5 litru jinovatky. A Jak to chutnalo? V Bibli se píše, že to bylo jako koriandrové semeno. To taky nevím jak chutná. Ale když se z toho udělala mouka a upeklo se to, chutnalo to jako medové koláče a jako pečivo zadělané olejem. Asi to bylo dobré. To nevypadá na uschlý lišejník *Sphaerothallia seu Lecanora esculenta Evers.* To je dobře, že jim Bůh seslal něco dobrého. Bylo to k životu, nejenom k přežívání. Taky to mohlo chutnat jako rozvařená rýže nebo ovesné vločky.

A co mě na tom příběhu taky bavilo a pořád baví je, jak to s tím darem od Pána Boha Izraelci zvládali. Bůh jim řekl: Postarám se o Vás, nebojte se. A taky že se staral. Zázračně. A oni stejně začali zase reptat, nadávat, nedůvěřovat. Když jim dal manu a řekl, že si to nemají schovávat na další den, co udělali? Schovali si to...a pak to strašně smrdělo. Když jim říkal: sedmého dne nechoďte sbírat, den před tím si nasbírejte víc a ono se to nezkaží, co udělali? Šli sbírat sedmého dne. A nic nenašli. To je tak strašně dobře, že si ti Izraelci, židé, nechali ve svých svatých svatých dějinách všechny ty zmínky o tom, jak se jejich předkové chovali pitomě. Jak malý děcka. A Bůh to s nimi přece jen nevzdal. Jako my, jako Bůh s námi. Je to dobrý příběh to o té maně.

Ale co my s tím dneska. Co to znamená pro nás? Co je moje mana? Co dostávám od Boha, co je k životu,

nejenom k přežívání?

Asi nejde o jídlo. O rohlíky zadarmo. (Tesco, děti, všechno tam roste i kindrvajíčka a na poli zas všechno udělají kombajny...?)

Co je moje mana? Co dostávám od Boha, co je k životu, nejenom k přežívání? Přemýšlejte o tom.....

To máme možná každý trochu jinak. Každý podle svých vlastních potřeb. Pro mě osobně je to něco, co jeden moudrý muž kdysi dávno nazval útěchou. Takový ten pocit, že vše je tak, jak má být. Nemusím se bát a nemusím se strachovat. O sebe, o ty, které miluji, o budoucnost,.... o budoucnost po té budoucnosti. Že i když jsou problémy, bolesti, trápení, svět se nevymkl z kloubů a Bůh ho má v rukou a já mám a můžu rozdávat a pomáhat. Takové ty dny, chvíle, okamžiky, kdy bych si jako ten Izraelec mohl nasbírat víc a rozdělit se s tím, který má málo. A je radost, jsou nápady a chuť dělat nové věci. Útěcha. Ale stejně jako u Izraelců s manou, ono to nejde schovat. Nejde se tím zásobit. Zamrazit nebo nasušit to někde v komoře a vytáhnout v obdobích bez útěchy. Prostě to nejde. A mám pocit, že takhle je to s většinou těch dobrých Božích darů. Jsou určeny k okamžité spotřebě, k okamžitému rozdáání. Jinak se začnou kazit a začnou smrdět. I z toho dobrého, co od Boha dostávám, se může stát páchnoucí hnus. I z Božího slova, které ke mně promluvilo a dodalo mi útěchy, i z kázání, z písní, i ze vztahů, které se snažím zakonzervovat.

Izraelci dostávali many dostatek. Dostávám dostatek útěchy? Asi ano. Ne míň, abych musel živořit a stěžovat si a hledat jinde. Ale ani ne víc. Ona ta mana, útěcha, to cokoli dobrého k životu totiž NENÍ Bůh sám. A nesmím to za Boha zaměnit. Dobrý pocit v boží blízkosti je dobrý, ale není to Bůh. Boha mám hledat a být s ním, ne ho vlastnit, natož skladovat.

Amen